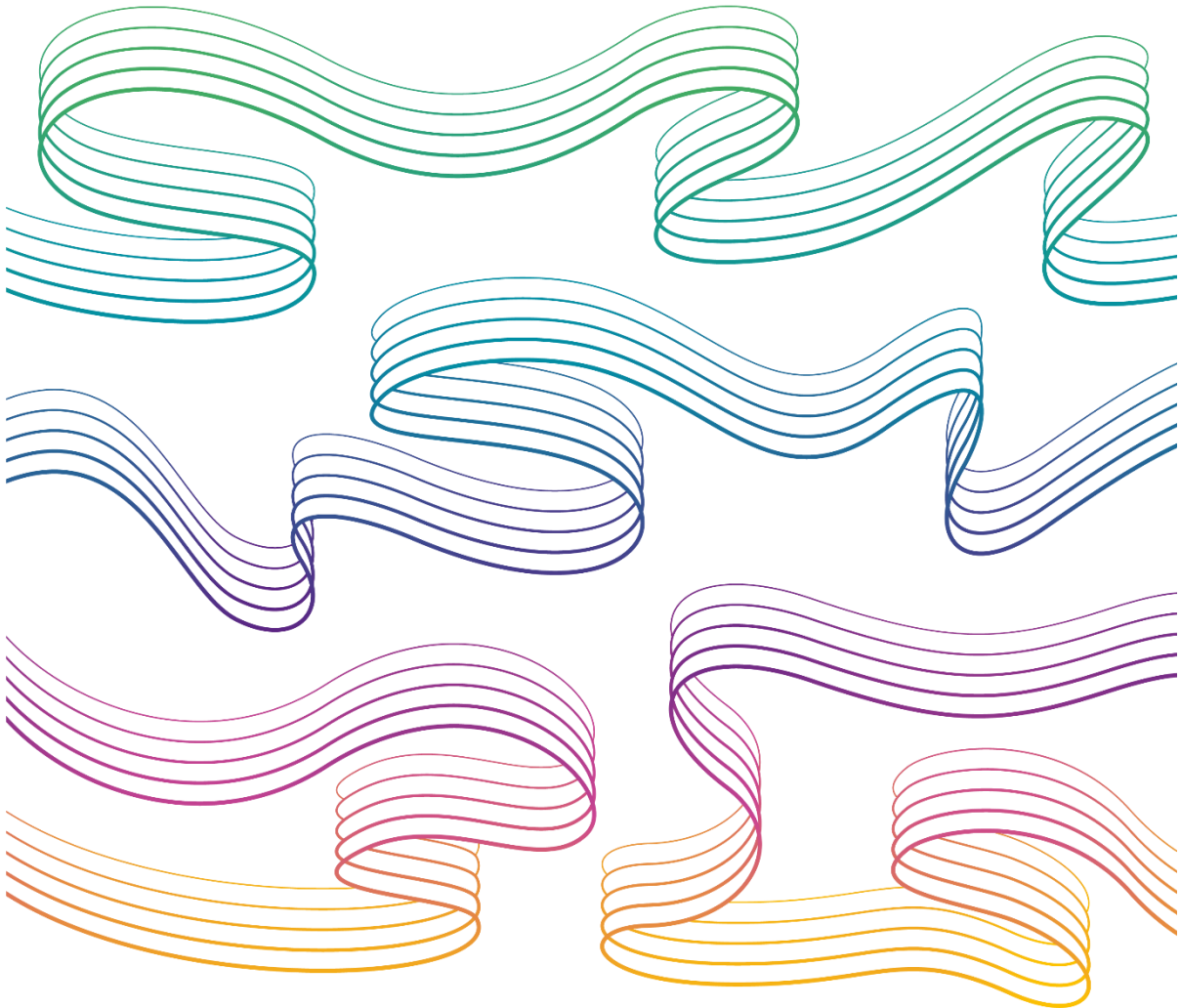

Kárašjoga gielda
Karasjok kommune

Sámi váibmosuotna – gilli, gos kultuvrrat deaivvadit
Den samiske pulsåren – bygda der kulturer møtes

Gielddalaš mánáidgárddiid njuolggadusat **Vedtekter for kommunale barnehager**

Innhold

1	GIELDDALAŠ MÁNÁIDGÁRDDIID NJUOLGGADUSAT	3
1.1	Eaiggátdilli.....	3
1.2	Ulbmil ja sisdoallu	3
1.3	Sámi mánáidgárddit	4
2	MÁNÁID JA VÁHNEMIID MIELVÁIKKUHEAPMI	4
2.1	Mánáid riekti mielváikkuhit.....	4
2.2	Váhnennráđđi ja ovttasbargolávdegoddi.....	4
2.3	Váhnennráđđečoahkkin ja váhnenságastallamat.....	5
3	BARGOVEAGARÁĐĐI	5
4	IEŠGUĐETLÁGAN MEARRÁDUSAT	5
4.1	Jávohisvuođageaskku/ čuvgengeatnegasvuohta.....	5
4.2	Dearvvasvuođadárkkistus ja buhtisvuođadilit	5
4.3	Hárjehallanoahpahuš	6
4.4	Dukkoraddan- ja orrunareála.....	6
4.5	Siskkáldas dárkkistus	6
4.6	Buollinhárjehallan.....	6
4.7	Plánenbeaivvit.....	6
4.8	Ovttasbargu eará ásahusaiguin.....	6
5	PEDAGOGALAŠ BARGOVEAHPA	6
5.1	Pedagogalaš bargoveaga njuolggadus.....	7
5.2	Politijjaduođaštus	7
6	MÁNÁID SISAVÁLDIN JA SISAVÁLDINVIERUT	7
6.1	Váldosisaváldin	7
6.2	Guoros sajit muđuid go váldosisaváldimis	8
6.3	Sisaváldineavttut vuoruhusaid mielde	8
6.4	Sisaváldináigodat	9
6.5	Erenomášpedagogalaš veahkki, seavagiellaoahppa ja eambbo.....	9
7	MÁNÁIDGÁRDESADJI – MÁDGGALÁGAN ORTNEGAT	9
7.1	Biebmoruhta.....	9
7.2	Mánáidgárdesaji eretcealkin.....	9
7.3	Mánát geat vižžojuvvo maŋŋá giddenáiggi	10
7.4	Mánáidgárddi vuorddekeahces gidden.....	10
7.5	Permišuvdna mánáidgárddis dahje mánáidgárdemolsun	10
7.6	Mánáidgárdemánáid dáhkádus	10
8	MÁNÁIDGÁRDDI RABASÁIGI, LUOPMU JA EARÁ MEARRÁDUSAT	10

8.1	Luopmu.....	10
8.2	Rahpanáigi ja eará mearrádusat	11
8.3	Borgguheapmi.....	11
9	NJUOLGGADUSAID RIEVDADEAPMI.....	11

1 GIELDDALAŠ MÁNÁIDGÁRDDIID NJUOLGGADUSAT

Mánáidgárdelága hárrái galget buot mánáidgárddiin leat njuolggadusat. Mánáidgárdeeaiggát dat mearrida njuolggadusaid, ja mearkkašahtti dieđut váhnemiid/ovddasteddjiid ja mánáidgárddi gaska galget ovdanboahitit njuolggadusain.

1.1 Eaiggátdilli

Karášjoga gieldda doaimmaha mánáidgárddiid oktiiheivvolaččat áiggis áigái gustojeaddji Mánáidgárdelágain ja láhkaásahusaiguin, mánáidgárderámmaaplána sisdoaluin ja bargguiguin, gustojeaddji láhkaásahusain ja njuolggadusaiguin ja gielddalaš mearrádusain ja jahkeplánain ovttaskas mánáidgárddi hárrái. Jođiheaddji/ovttadatjođiheaddji lea ovttaskas mánáidgárddi jođiheaddji.

1.2 Ulbmil ja sisdoallu

Mánáidgárdi lea pedagogalaš asáhus mii addá oahppageatnegas agi vuollásaš mánáide buori ovdánan- ja doaimmavejolašvuodaid lávgadis áddejumiin ja ovttasbargguin mánáid ruovttuin. Karášjoga gieldda lea guovttegielat gieldda mas hálddašangielat leat sihke sáme- ja dárogiella. Dat mearkkaša ahte buot dieđut addojuvvo goappaš gielain.

Mánáidgárdi galgá ruovttu ovttasbargguin ja áddejumiin áimmahuššat máná fuolahus- ja stoahkandárbbu, ja ovddidit oahppama ja oahppahábmema vuodđun viiddis ovdáneapmái. Mánáidgárdi duddjojuvvo kristtalaš ja humanisttalaš vuodđoárvvolaš árbbi ja vieruid ala, nugo olmmošárvvu ja luonddu, vuoigŋafriijavuodá, nubbái fuolahusa, ándagassii addima, ovtaárvosášvuodá ja solidaritehta áktejumiid ala, iešguđetge religiovnnaid ja eallinoainnuid árvvuid ovddidemiide mat leat sajáidduhttojuvvon olmmošvuogatvuodárivttiin.

Mánát besset geahččaladdat dahkanilu, imaštallama ja dutkanhálu. Sii oahpahuvvo váldit vára alcceset, guhtet guimmiideaset ja luonddus. Mánát ožžot ovddidit vuodđomáhtuid ja –gálggaid. Sis lea riekti váikkuhit agiset ja eavttuideaset hárrái.

Mánáidgárdi váldá vuostá mánáid oskkáldasat ja áktejumiin, ja mánnávuodá iešárvodohkkehemiin. Dat váikkuha loaktimii ja stoahkan- ja oahppanmuktii, ja lea hástaleaddji ja dorvvolaš oktasašvuodá- ja ustivuođabáikin. Mánáidgárdi ovddida demokratiija ja ovttadássásašvuodá ja vuosttalda buotlágan vealaheami.

(vrd. Mánáidgárdelága – Mánáidgárddi ulbmilat § 1).

Mánáidgárdi dahká mánáide vejolašvuodá stoahkat, eallingeahččaladdama ja ulbmillaš vásáhusaid ja doaimmaid. Mánáidgárdi váldá vuhtii mánáid agi, doaimmadási, sohkaheami, soaiála, etnalaš ja kultuvrralaš duogáža ja sámimánáid giela ja kultuvrra. Mánáidgárdi ovddida demokratiija, ovttadássásašvuodá, vuosttilda buotlágan vealaheami ja ovddida fuola nubbái.

Mánáidgárdi váikkuha mánáid loaktimii, eallimuktii, hálddašeapmái ja iešárvodovdui, eastada rihkkumiid ja givssideami. Jus mánát vásihit rihkkumiid ja givssideami, de mánáidgárdi gieđahallá, bisseha ja čuovvola ášši.

Giellastivrras mearriduvvon 30.04.2026 mánáidgárdelága ja mearrádusaid kap. 9 vuodul

Mánáidgárdeeaiggádis leat njuolggadusmearrádusat mánáidgárddi ulbmilii nannet mánáid gullelašvuoda sámegeilat ja sáme kultuvrralaš mánáidgárdebirrasis. Mánáidgárddi galgá leat sajáiduvvon oassi sámi servodagas.

1.3 Sámi mánáidgárddit

Karášjoga gieldda mánáidgárddit leat sámi mánáidgárddit. Sámi mánáidgárddiid váldogiella lea sámegeiella. Sámegeiella hálddašeapmi ja sámi kultur máhttu lea eaktun bargovehkii. Sámi mánáidgárddit ovddidit mánáid sámegeielgelbbolašvuoda, nannejit mánáid sámi gullelašvuoda ja ovddidit sámi árvvuid, sámi kultuvrra ja árbevierromáhtu.

Sámi mánáidgárddit váikkuhit gáhttet ja ovddidit sámi kulturárbbi ja čalmmustahttit sámegeiella, kultuvrra, eallinlági ja árvvuid áiggisteamet. Mánáidgárddi váikkuha ahte mánát oahpásmuvvet iežaset kultuvrrain ja earáid kultuvrraid viiddisvuhtii, ja ovddida mánáide áktejumi ja oktiigullelašvuodadovddu olles sámi girjávuhit.

Sámi mánáidgárddit atnet árbevirolaš oahppan- ja bargovugiid mánáid eavttuid olis áiggisteamet. Mánáidgárddi addá mánáide vejolašvuodaid oasálastit árjjalaččat árbevirolaš doaimmaide gos bargoveahka bagada ja oahpahit mánáid birgegoahit iehčanasat. Mánáidgárddi vuodđun lea sámi luondduádejupmi ja mánáidgárddi galgá váikkuhit dasa ahte mánát ohppet ovttasdoaimmat luondduin, atnit ávkki luondduriggodagain ja atnit áktejumi luondduhtagiidda. Sámi historjá ja kulturolggosbuktimat go duodji, juigosat ja muitalusat leat oassin mánáidgárddi sisdoalus mat leat heivehuvvon mánáid ahká ja ovdáneapmái.

2 MÁNÁID JA VÁHNEMIID MIELVÁIKKUHEAPMI

2.1 Mánáid riekti mielváikkuhit

Mánáidgárdemánáin lea vuoigatvuohta ovddidit oainnuset mánáidgárddi beaivválaš doibmii. Mánát ožžot jeavddalaččat vejolašvuoda árjjalaččat oasálastit plánemii ja árvvoštallat mánáidgárddi doaimma. Máná oainnut deattuhuvvo su agi ja rávisvuoda hárrái ovttavásttolaččat *Mánáidkonvenšuvnna artihkkaliin 3, 12, 13 ja 31*.

2.2 Váhnenráđdi ja ovttasbargolávdegoddi

Sihkkarastin dihtii ovttasbarggu mánáid ruovttuin, lea juohke mánáidgárddis váhnenráđdi ja ovttasbargolávdegoddi vrd. *Mánáidgárdelága § 4*.

Váhnenráđdi ovddida váhnemiid oktasaš beroštumi mánáidgárddis, ja váikkuha buori ovttasbargui mánáidgárddi ja váhnemiid gaskka mánáidgárdebirrasis.

- a) Váhnenráđdis leat váhnemat/ ovttaskas mánáidgárddi mánáid ovddasteaddjit
- b) Váhnenráđdi vállje oktasaččat ovddasteddjiid ovttasbargolávdegoddái.
- c) Váhnenráđdi jođiheaddji gohčču váhnenráđi čoahkkimii.

Váhnenráđdis leat buot mánáidgárddi mánáid váhnemat.

Váhnenráđdi ovddida váhnemiid oktasaš beroštumiid, ja váikkuha dasa ahte mánáidgárddi ja váhnenjoavkku ovttasbargu buvttiha buori mánáidgárdebirrasa.

Váhnenjovkui galgá ovdanbiddjojuvvot, ja sis lea cealkinvuoigatvuohta áššiin mat leat dehálačča mánáidgárddi hárrái. Váhnenráđi jienasteamis lea iešguđet máná ovddas jietna, mas gusto dábálaš eanetlogu mearrádus.

Gielddastivrras mearriduvvon 30.04.2026 mánáidgárdelága ja mearrádusaid kap. 9 vuodul

Ovttasbargolávdegoddi lea ráđdeaddi, oktavuodadahkki ja ovttahtti orgána ja mearrida jahkeplána mánáidgárddi pedagogalaš doibmii.

- d) Ovttasbargolávdegotti välljejit váhnemat/ ovddasteaddjit ja bargoveahka.
- e) Ovttasbargolávdegottis leat 2 váhnema/ ovddasteaddji ja 2 mánáidgárdebargi. Juohke ovddasteaddjis lea várreolmmoš.
- f) Jodiheaddji ovddasta eaiggáda ja lea ovttasbarganlávdegotti áššemeannudeaddji.
- g) Jodiheaddji doaimmaha dehálaš áššiid ovdanbuktot váhnenráđđái ja ovttasbargolávdegoddái.
- h) Áššit mat gusket guktuid gielddalaš mánáidgárddiid, ságaškuššojuvvo oktasaš ovttasbargolávdegottečoahkkimis.

2.3 Váhnenráđdečoahkkin ja váhnenságastallamat

- a) Mánáidgárddi doallá unnimus 2 váhnenčoahkkima jahkái.
- b) Váhnenságastallamat dollojuvvo unnimusat 2 gearddi jahkái.

3 BARGOVEAGARÁĐĐI

Juohke mánáidgárddis lea bargoveagaráđđi mas leat buot bargit.

- a) Bargoveagaráđdečoahkkimat leat geatnegahti buot bargiide ja guhkesáiggesadjásaččaide.
- b) Bargoveagaráđdečoahkkimat dollojuvvo maŋŋá dábálaš bargoáiggi.
- c) Bargoveagaráđdečoahkkimat dollojuvvo uhcimusat 8 geardde jahkái.

4 IEŠGUĐETLÁGAN MEARRÁDUSAT

4.1 Jávohisvuodageaskku/ čuvgengeatnegasvuohhta

Buohkat geat barget mánáidgárddis/ mánáidgárddiiguin atnet fuola jávohisvuodageskui *Hálddašanlága §§ 13:is 13 f;ii ja Mánáidgárdelága § 44, maddái ránggáštanlága §§ 209 ja 210*. Sosiál- ja mánáidsuodjalusbálvalusa čuvgejumiide gustojit eareliiggáš njuolggadusat, *Mánáidgárdelága § 46 hárrái*.

Mii čujuhat maddái jávohisvuodageaskojulggaštussii man bargi vuolláičállá go álgá.

4.2 Dearvasvuodadárkkistus ja buhtisvuodadilit

Mánáid dearvasvuodajulggaštus ovdanbiddjojuvvo mánáidgárdái, ovdal go mánát álget dohko. Jus máná leamaš dábálaš iskkademiin dearvasvuodastašuvnnas, de julggaštusa addet mánáid váhnemat.

Mánát geain lea njoammudávddat/ leat veajuheamit galget orrut ruovttus. Eahpádusáššiin lea jodiheaddjis mearridanváldi. Mearrádusa sáhhtá dahkat vahku rádjai. Buohcci mánát geat galget leat siste eai buktojuvvo mánáidgárdái.

Mánáidgárdebargit leat geatnegahttojuvvon dahkat tuberkulosadárkkisteami gustojeaddji njuolggadusaid olis.

4.3 Hárjehallanoahpahus

Mánáidgárdeeaiggát geatnegahtto lágídit mánáidgárddi mánáidgárdeoahppastudeanttaide hárjehallanoahpahussii vrd. Mánáidgárdelága § 51. Mánáidgárdejođiheaddji ja pedagogalaš jođiheaddjit geatnegahtto bagadit studeanttaid dakkáraš hárjehallanoahpahusas.

4.4 Dukkoraddan- ja orrunareála

Karášjoga gieldda arealaatnu lea mearriduvvon 5,3 m² dukkoraddan- ja orrunareála vuollel juohke 3 jahkásaš mánnái ja 4 m² juohke badjel 3 jahkásaš mánnái.

4.5 Siskkáldas dárkkistus

Mánáidgárddi čuovvu mánáidgárddiid ja skuvllaid biraslaš dearvvasvuodasuođjalusláhkaásahusa, ja doaimmaid vuogádatlaš dearvvasvuoda, biras ja váfistanbargoláhkaásahusa.

4.6 Buollinhárjehallan

Mánáidgárddis dollojuvvo unnimus guokte buollinhárjehallama jahkái, vuosttas čavčča beallái, ja nubbi giđa beallái. Guktuid buollinhárjehallamiin čállojuvvo raporta.

4.7 Plánenbeaivvit

Bargoveagas leat 6 plánenbeaivvi jagis, mánáidgárddi lea dalle gitta mánáide. Golbma dain beaivviin ovttahttojuvvo skuvlaruvttuin nu bures go vejolaččat.

Mánáidgárdejagi plánenbeaivvit mearriduvvo cuoŋománu 1. beaivvi sisa.

4.8 Ovttasbargu eará ásahusaiguin

Mánáidgárddit ovttasbarget iešguđet ásahusaiguin addit buoremus vejolaš fáldadaga dan ovttaskas mánnái. Ovttasbarganguoimmit leat PP-bálvalus, dearvvasvuodaššár ja mánáidsuođjalus.

Sámi spesiálpedagogalaš doarjja /SEAD sáhtta leat bagadeaddjin mánáide geain leat erenoamáš oahpusdárbbut.

Mánáid- ja nuoraidpsykiátralaš poliklinihkka/ MNP ja bearašsuođjaluskontuvra addet fáldadaga vuollel 18 jahkásaš mánáide ja nuoraide ja sin bearašiidda. Sii sáhttet maid veahkehit mánáidgárddiid.

5 PEDAGOGALAŠ BARGOVEAHKA

Bargoveahka ferte leat dan muttus ahte bargit sáhttet doaimmahit duhtadahti doaimma. Mánáidgárddis galgá leat dohkálaš pedagogalaš ja hálldahuslaš jođiheapmi. Mánáidgárddis lea beaivválaš jođiheaddji/ jođiheaddji geas lea mánáidgárdeoahpaheaddji oahppu dahje eará allaskuvlaoahppa mánáidfágalaš ja pedagogalaš gelbbolašvuodain. Gieldda sáhtta juolludit spiehkastusa oahppogáibádušas. Gieldda mearrádusa sáhtta váidit fylkkamánii.

Pedagogalaš jođiheddjiin galgá leat mánáidgárdeoahpaheaddji oahppu.

Mánáidgárdeoahpaheaddji oahpuin ovtaárvosaš lea eará golmma jahkásaš pedagogalaš oahppu allaskuvladasis mas mánáidgárdepedagogihkka lea lassi oahppun.

Giellastivrras mearriduvvon 30.04.2026 mánáidgárdelága ja mearrádusaid kap. 9 vuodul

5.1 Pedagogalaš bargoveaga njuolggadus

Mánáidgárddis lea dohkálaš pedagogalaš bargoveahka gos lea unnimus okta pedagogalaš jodiheaddji juohke čieža mánnái vuolle golbma jagi, ja okta pedagogalaš jodiheaddji 14 mánnái badjel golbma jagi. Okta mánná lassin dáidda, mielddisbuktá gáibádusa ođđa ollesáigásaš pedagogalaš jodiheaddji virgái. Mánát lohkkovuvvo leat golmma jahkásažžan borgemánu rájis dan jagi go devdet golbma jagi.

Áigi mii jodiheaddjiin gollá hálddašeapmái ja jodiheapmái ii galgga rehkenastovuvvot pedagogalaš bargoveaganorbman.

Mánáidgárddiin, gos badjel beallái mánáide leat šihttovuvvon uhcit go guhtta tiimmu orrunáigi beaivái, galget ollesáigesajit adnovuvvot vuođđun go rehkenastet pedagogalaš bargoveaganorpma meroštallama.

5.2 Politiijaduodaštus

Buohkat geat barget mánáidgárddis, ja earát geat jeavddalaččat leat mánáidgárddis galget buktit/čájehit dohkkehuvvon politiijaduodaštusa *Mánáidgárdelága § 30 hárrái*. Duodaštus galgá leat varrasat go 3 mánu.

6 MÁNÁID SISAVÁLDIN JA SISAVÁLDINVIERT

Gieldda mánáidgárddiide lea ovttastahttovuvvon mánáidgárdesisaváldin. Gielda, mánáidgárdeválddálašžan, juohká sajiid ovttasbarguin ovttaskas gielddalaš ja priváhta mánáidgárddiid jodiheaddjiiguin, vrd. mánáidgárdelága § 17.

Váhnemat/ovddasteaddjit ohcet saji mearriduvvon ohcanskoviin. Mánáidgárddiin ohccojuvvo gaskal 40 % ja 100 % sajít.

6.1 Váldosisaváldin

Váldosisaváldimis juhkkovuvvo sajít mat guorranit borgemánus mánáide geain leat láhkavuođđuduvvon vuoigatvuođat mánáidgárdesadjái. Láhkavuođđuduvvon vuoigatvuođat gustojit mánáide geat leat ohcan áigemeari sisa ja geat devdet jagi skábmamánu loahpas dan jagi go mánáidgárdesadji ohccojuvvo, vrd. Mánáidgárdelága § 16.

Váldosisaváldin luohpá go buot mánát geain lea láhkavuođđuduvvon vuoigatvuohta leat ožžon fáladaga.

a) **Ohcanáigemearri njukčamánu 15. beaivve.**

b) Ollesáiggesadji lea 41 tiimmus 42 tiibmui 30 minuktii vahkkui, - 8 tiimmu ja 30 minuvtta beaivái.

c) Sajít proseanttaid mielde:

40 % - 19 tiimmu rádjai / vahkkui – 2 beaivvi vahkkui	60 % - 27 t. rádjai/ v – 3 beaivvi vahkkui.	100% - badjel 41 t./v. Juhkkovuvvo bistevaš sadjin miehtá ovdaskuvlaahkáí.
50 % - 23 t. rádjai/ v. – 2 ja 3 beaivvi vahkkui (juohke nuppi vahku)	80 % - 36 t. rádjai/v. – 4 beaivvi vahkkui.	

Sajit proseanttaid mielde juhkkoujvvo 2 áigodaga badjel maid ferte ohcat njukčamánu 15. beaivái ja juovlamánu 15. beaivái:

1. áigodat lea vahku 33 rájis vahku 52 rádjai 2. áigodat lea vahku 1 rájis vahku 26 rádjai.

- d) Váldosisaváldima guoros sajit almmuhuvvo aviissain ja gieldda ruoktosiidduin.
- e) Mánáidgárdesajit ohccojuvvo digitálalaččat dihto skoviin gieldda neahttasiidduid bokte.
- f) Mánáid mánáidgárdesisaváldin dáhpáhuvvá miehtá jagi ja giđdat lea váldosisaváldin.
- g) Ođđa mánáidgárdejagi váldosisaváldima ohcanáigemearri lea njukčamánu 15. beaivi.
- h) Jođihedjjiin lea sisaváldinváldi.
- i) Ollesadji juhkkoujvvo olles ovdaskuvlaáigái ja nu guhká go leš dárbu, dahje gitta vuodđoskuvlii sirdimii borgemánu 1. beaivvi.
- j) Juhkkoujvvon sajit mat eai duođaštuvvo vuostáváldojuvvon sáhttet juhkkoujvot earáide maŋŋá go vástádusáigi luohpá.

6.2 Guoros sajit muđuid go váldosisaváldimis

Mánát geain eai dieva gáibádusat vuoigatvuhtii mánáidgárdesajis ja ođđa ohccit jagi mielde leat dárkilmeahttumis vuordinlistus. Sajit mat guorranit mánáidgárdejagis juhkkoujvvo dađistaga ohcciidlistta mielde sisaváldineavttuid vuodul. Ohcamat mat bohtet maŋŋel ohcanáigemeari eai gieđahallo váldosisaváldimis.

6.3 Sisaváldineavttut vuoruhusaid mielde

Giella lea geatnegas fállat mánáidgárdesaji vuollel oahpahus ahkásaš mánáide geat ášset gielddas. Dat vuoigatvuhta lea láhkavuodđuduvvon mánáidgárdelága § 16, «Vuoigatvuhta mánáidgárdesadjái».

Mánáidgárdejođiheaddjiin lea ovddasvástádus sisaváldimis ja vuoruhit čuovvovaš sisaváldineavttuid mielde:

- a) Mánát hedjonan doaibmanávccain, vrd. mánáidgárdeláhka § 18
- b) Mánát geaid hárrái leat dahkkojuvvon mearrádusat mat ollašuhthtojuvvo mánáidsuodjaluslága § 3-1 vuosttas lađđasis, lea vuoigatvuhta vuoruhuvvot mánáidgárdesisaváldimis, vrd. § 3-4, bustáva b).
- c) Mánát geat devdet jagi maŋimustá borgemánu loahpas dan jagi go mánáidgárdesadji ohccojuvvo.
- d) Mánát geat šaddet jahkásažžan čakčamánu, golggotmánus dahje skábmamánus dan jagi go mánáidgárdesadji ohccojuvvo, lea ohcama vuodul vuoigatvuhta oažžut mánáidgárdesaji dan mánu rájes go mánná šaddá jahkásažžan, vrd. § 16.
- e) Mánáidgárdebargoveaga mánát.
- f) Mánát geat dárbašit birasrievdadusa, sosiála ja/ dahje psyhkalaš diliin.
- g) Oappát/vieljat seamma mánáidgárddis.
- h) Unnitlogu gielalaš mánát.
- i) Váhnemiid/ ovddasteddjiid mánát geat leat gazzamin oahpu ja oktagaslaš fuolaheaddjit geat leat barggus ja bálvalusgeatnegasvuoda olbmuid náittosguoimmit/ ovttasássit.
- j) Mánát ruovttuin gos guktot váhnemat leat barggus.
- k) Dakkáraš váhnemiid/ ovddasteddjiid mánát mas nubbi lea ruovttus.
- l) Eará ákkat.

Giellastivrras mearriduvvon 30.04.2026 mánáidgárdelága ja mearrádusaid kap. 9 vuodul

6.4 Sisaváldináigodat

Mánái fálljuvvo mánáidgárdesadji dassáži go álgá skuvlii. Mánáin geain lea geahpeduvvon sadji juhkkjuvvo sadji guđa mánui hávil main ohcanáigemearri lea njukčamánu 15. beaivi ja juovlamánu 15. beaivi. Mánáide geaidda lea juolluduvvon skuvlaálgin maŋideapmi doalahit saji ozakeahtá odđasit. Váhnemat fertejit dieđihit skuvlaálgin maŋideami ohcama nu árrat go vejolaš.

6.5 Erenomášpedagogalaš veahkki, seavagiellaohppa ja eambo

Vuoigatvuohta erenomašpedagogalaš veahkkái (§31) ja vuoigatvuohta seavagiellaohppui vuollel oahppageatnegas ahkásaš mánáide (§38) gusto vuollel oahppageatnegas ahkásaš mánáide.

Erenomášpedagogalaš veahkki – «Mánáidgárdeláhka § 31»:

Vuollel oahppageatnegasvuođa ahkásaš mánáin lea vuoigatvuohta erenomašpedagogalaš veahkkái jus sis ležžet erenomáš dárbbut dasa. Dat gusto beroškeahtá leat go sii mánáidgárddis.

Erenomášpedagogalaš veahki ulbmil lea addit mánáide árra veahki ja doarjaga ovddidit ja oahppat ovdamearkka dihtii gielalaš ja sosiálalaš gálggaid. Erenomášpedagogalaš veahkki sáhtá addit oktagaslaččat dahje joavkkus. Veahkki sisttisoallá fáldalaga váhnenráđdeaddimii.

Mánát hedjonan doaibmanávccain – «Mánáidgárdeláhka § 37»:

Gielda galgá sihkkarastit mánáide hedjonan doaibmanávccain heivvolaš oktaslaččat heivehuvvon mánáidgárdefáldalaga. Láhčingeatnegasvuohta lea fáttmaskeahtá doaimmaide mat dagahit eahpegorálaš noađi gildii. Gildii eahpegorálaš noađi láchinárvoštallamis, deattuhuvvo erenomážit láchima ávki eastadit doaibmavádjigisvuođa cakkiiid, láchima dárbbalaš goluid ja doaimma návccaid. Gielda dahká doaibmavádjigis mánáide mánáidgárdefáldalaga mearrádušaid.

7 MÁNÁIDGÁRDESADJI – MÁDGGALÁGAN ORTNEGAT

Borgemánu 1. beaivvi 2023 ja golbma jagi dan rájes ožžot buot mánát Finnmárkkus ja Davvi-Tromssas (doaibmaguovllus) nuvtá mánáidgárdesaji.

7.1 Biebmoruhta

Biebmoruhta ja divvagat čujuhit jahkásaš gustovaš gielldastivraáššái juovlamánus go bušeahhta mearriduvvo. Biebmoruhtamáksomearri vuoliduvvo proseanttaid mielde mánáide 80% dahje 50% sajiin. Biebmoruhta boahtá váhnenmávssu máksomeari lassin. Haddi guoská juohke mánái ja jos lea mánga máná mánáidgárddis, de biebmoruhta ii geahpeduvvo.

7.2 Mánáidgárdesaji eretcealkin

- a) Mánáidgárdesajis lea mánu guovttebealat čálalaš eretcealkinági.
- b) Váilevaš váhnenmáksu lea eretcealkinágga.

Giellastivrras mearriduvvon 30.04.2026 mánáidgárdelága ja mearrádušaid kap. 9 vuodul

- c) Jus maŋimuš mánu divat lea mávssetkeahtá, de sadji sáhtá celkojuvvot eret mánu eretcealkináiggi vuodul. Maŋŋá eretcealkima ferte sadji ohccot ođđasit. Váhnemat/ ovddasteaddjit leat geatnegasa máksit eretcealkináiggi.

7.3 Mánát geat vižžojuvvo maŋŋá giddeháiggi

Mánát geat vižžojuvvo mánáidgárddis maŋŋá giddeháiggi tii. 16.15, lohkojuvvo menddo maŋŋit vižžon. Go mánná vižžojuvvo maŋŋá mánáidgárddi giddeháiggi, gáibiduvvo juohke máná namas kr. 400,- divat juohke álggahuvvon tiibmobealis.

7.4 Mánáidgárddi vuorddekeahes giddeháiggi

Dárbbaslaš diliin sáhtá ovttaskas jođiheaddji ovttasbargguin ovtadatjođiheddjiin giddeháiggi ossodagaid-/ mánáidgárddiid. Dakkáras diliin go omd. elrávdnjeboatkaneapmi, čáhceváilevašvuohhta ja eará mii bisttášii 3 beavvi ii dagat máksinbeassama.

7.5 Permišuvdna mánáidgárddis dahje mánáidgárdemolsun

- Permišuvdna sáhtá dušše addit mánáide geat leat geavahan saji unnimustá 3 mánu.
- Permišuvdna áigi lea ovtta mánáidgárdejagi siskabealde. Permišuvdna galgá bistit unnimustá 6 mánu. Erenomáš ákkaid dihte sáhtá spiehkastuvvot dan njuolggadusas. Juohke ohcan árvoštallojuvvo sierra.
- Permišuvdna berre ohcat áigemunis, unnimustá mánu ovdal permišuvdnaáiggi, vai guoros saji sáhtá juohkit eará mánnái permišuvdnaáiggi.
- Mánát geat leat ožžon saji proseantaid mielde (%-mielde) eai sáhte ohcat permišuvdna mánáidgárddis. Jus váhnemat/ ovddasteaddjit eai dáhtošii geavahit fáaldaga šiehtadusáiggi, galgá sadji celkot eret čálalaččat.
- Sirdimis gielddalaš ja priváhta mánáidgárddiid gaska lea mánu eretcealkináigi.

7.6 Mánáidgárdemánáide dáhkádus

Mánáidgárdemánáide gusto kollektiivvalaš lihkohisvuodadáhkádus. Dáhkádus gusto mánáidgárdeguovllus mánáidgárdeáiggi, njuolggá mátkkis ruovttu ja mánáidgárddi gaska, ja maiddái doaluin/ mátkkiin mánáidgárddi olis.

Mánáidgárddi viessobierggasdáhkádus gokčá dušše dáhkádusoasti dávviriid. Mánáidgári ii leat ovddasvástideaddji buktojuvvon dávviriidda vahága/ buollima/ suoládeami oktavuodas.

8 MÁNÁIDGÁRDDI RABASÁIGI, LUOPMU JA EARÁ MEARRÁDUSAT

8.1 Luopmu

Gielladalaš mánáidgárddit leat gitta suoidnemánu golbma maŋimuš vahku. Geassegiddejuvvon mánáidgárddi vástida skuvlaruvttu ja SFO geassegiddejuvvon vahkuid. Geassemánáidgárddi lea vahkuin ovdal ja maŋŋel geassegiddejuvvon mánáidgárddi vahku 32 rádjai, goas mánáidgárddi ja/ dahje ossodagat sáhttet ovtastuvvot/ovttasbargat.

Mánáin galgá leat 4 vahku luopmu kaleandarjagis. Unnimustá 3 luopmovahku galget váldot maŋŋálagaid. Luopmoáiggi mánát váldo vuostá geatnegahttojuvvon ovdagihtii čálalaš šiehtadusa vuodul váhnemiiguin/ovddasteddjiiguin. Šiehtadus addojuvvo mánáidgárdái maŋimustá cuoŋománu 30. beavvi.

Gielladastivrras mearriduvvon 30.04.2026 mánáidgárdelága ja mearrádusaid kap. 9 vuodul

Mánát geat álget skuvlii/ AÁF:ii váldet 4 vahku luomu maŋŋálasat ovdal borgemánu 1. beaivvi.

8.2 Rahpanáigi ja eará mearrádusat

- a. Mánáidgárdejahki álgá vahkku 33. vuossárgga ja bistá 32. vahkkui maŋjit jahkái. Dat ii gusto proseantasajiide vrd. čuokkis 6.1 c).
- b. Rabasáigi lea vuossárggas bearjadahkii tii 07.45-16.15.
- c. Rabasáiggit basiid gaskka, juovlaruohta, ođđabeairuohta ja gaskavahku ovdal skilleduorastaga. Basiid gaskka diibmu 08.00-15.30. Juovlaruohta, ođđabeairuohta ja gaskavahku ovdal badjeduorastaga diibmu 07.45 - 11.55. Mánáidgárde lea rabas go uhcimustá 5 máná juohke mánáidgárddis leat dieđihan dárbbu sajiide. Jus mánná lea dieđihan sadjedárbbu ja ii geavat saji, de berrojuvvo 400 kruvdnasaš máksu. Doavttirduođaštusain oažžu dohkálaš jávkama.
- d. Gielddaid mánáidgárddit giddejit suoidnemánu golbma maŋjimuš vahku. Geassegiddejuvvon mánáidgárde vástida skuvlaruvtto ja SFO geassegiddejuvvon vahkuid – geahča čg. 8.1.
- e. Mánát berrejit leat mánáidgárddis ovdal tii. 10.00, jus eará ii leat šihthtojuvvon mánáidgárddiin.
- f. Mánáidgárddit eai galgga heađuštuvvot mannamis tuvrraide danne go muhtin mánát bohtet maŋjit mánáidgárdái. Váhnemiin/ ovtasteaddjiin lea ovddasvástádus buktit máná(id) tuvrasadjái jus eará ii leat šihthtojuvvon mánáidgárddiin.
- g. Mánáidgárddis leat guokte láibeborranáiggi. Mánát geat bohtet mánáidgárdái maŋŋá tii. 9.30 galget leat ruovttus boradan iđitborramuša.
- h. Mánáidgárdái addojuvvo diehtu go mánná ii boađe mánáidgárdái.

8.3 Borgguheapmi

Mánáidgárddi sis- ja olgoguovllus ii leat lohpi borgguhit ja snuvset. Dat gusto sihke váhnemiidda ja bargovehkii. Mátkkoštettiin ii leat lohpi borgguhit mánáid lahkosis.

9 NJUOLGGADUSAID RIEVDADEAPMI

Gielldastivra dahká rievdadusaid gielddalaš mánáidgárddiid njuolggadusaide.